

שְׁפִילָה לְהַמְיָה

ה שבט התשפ"ג
מפטירין משא מצרים
(ישעיהו יט, א)

פְּרִשְׁת בַּא

סיפור לשבת

"וַיְהִי זֶשְׁרָף עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְבֹשֶׁה זֶשְׁרָף" (י, כא)

אמרו חכמים זכרונם לברכה, שבששת ימי מכת חושך מתו הרשעים שבישראל ונקברו בלי ידיעת המצרים, שלא יאמרו שגם ישראל לקו. פעם נודע לגה"ק רבי חיים מצאנז, על יהודי אחד שהסיג את גבול רעהו ושכר את בית המזיגה שהלה היה חוכר בקביעות, לאחר ששילם מחיר גבוה יותר ממנו. קראו רבי חיים אליו והוכיחו על מעשהו הנפשע, אך מסיג הגבול הצטדק וטען שהחוכר הקודם הוא רשע ופושע ישראל ומצוה לקבור אותו. אמר לו רבי חיים: "מי אמר לך שמצוה היא לקבור את הרשע? אם מצוה היא, מדוע נאמר על עם ישראל שהיו עירום ועריה, ורק בזכות דם פסח ודם מילה נגאלו, והלוא היתה להם את המצוה של קבורת המתים במכת חושך? מכאן, שאין קבורת הרשעים מצוה". בסיימו את תוכחתו, צוה רבי חיים להשיב את החכירה לחוכר הקודם, כדי שלא יבולע לו. כאשר שמע זאת בנו של הרבי מצאנז, הק' רבי ברוך מגורליץ הגיב בחריפות כדרכו: "אמנם אין מצוה לקבור רשעים שכבר מתו כמו שהיה במצרים, אולם מצוה לקבורם חיים..."

"זְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יֵצְאֶתֶם מִמִּצְרַיִם" (יג, ג)

מעשה במלך שארס אשה במדינה השוכנת מעבר לים. בהתקרב מועד החתונה, ביקשה הכלה להפליג למקום מושבו של המלך, ועלתה על ספינה העושה דרכה למקום. והנה החלה מנשבת בים רוח סערה עזה, והיתה הספינה מטלטלת בין הגלים הנה והנה, מבלי יכולת להמשיך ליעדה, ואף לא לשוב על עקבותיה. ימים רבים לא נח הים מזעפו, והמלך עומד ומצפה. משראה שכלתו בוששת מלהגיע, עלה על אחת מספינותיו והפליג בה אל הים, לתור אחר כלתו, ובדרכו מצא את ספינתה. העלה המלך את כל אנשי האניה לספינתו, והביאם לחוף מבטחים, ואת כלתו הביא עמו לארמונו. לאחר שנתאוששה הכלה מכל תלאות הדרך אמר לה המלך: "אל תזכרי את הגלים שאיימו להטביעך, ואת הצרות שעברו עליך בדרך, אלא את היום שבו הצלתי אותך. בכל שנה עשי את אותו יום, ליום של שמחה, וכך תזכרי תמיד כיצד הושעתי אותך וחלצתיך מהמיצר!" כך, אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: "אל תזכרו את כל אותם גלים קשים וצרות שעברו עליכם במצרים, אלא זכרו תמיד כיצד הושעתי וגאלתי אתכם. בכל שנה ושנה היו שמחים ביום הזה, וכך תזכרו זאת תמיד".

{ שמות רבה פרשה יט }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם
פרק ג' | פיצד רָאָה יַעֲקֹב אֶת בְּנֵי יוֹסֵף לְאַחֵר
שְׁהִתְעוֹר בְּסוּף יָמָיו

הנה התורה מספרת, שפֶּאֶשֶׁר יַעֲקֹב אָבִינוּ רָאָה אֶת בְּנֵי יוֹסֵף הוּא שָׁאֵל מִי הֵם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית מח ח): "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה", וְלִכְאוּרָה פִּיצֵד רָאָה אוֹתָם יַעֲקֹב, הָרִי עֵינָיו כְּבָדוֹ מוֹזָקָן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּבָה הַתּוֹרָה בְּהַמְשָׁךְ (שם פס' י'): "וְעֵינָיו יִשְׂרָאֵל כְּבָדוֹ מוֹזָקָן לֹא יוּכַל לְרְאוֹת", וְאִם כֵּן, פִּיצֵד הוּא רָאָה אֶת בְּנָיו שֶׁל יוֹסֵף?
אֵלָּא בְּאֵרוֹ גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת (גדולת יהושע ח"ב ענינים אות מז, ברכת אברהם פר' בחוקתי, שיח שרפי קודש על התורה פ' ויחי), שֶׁהַצְּדִיקִים אֲשֶׁר שׁוֹמְרִים תְּמִיד אֶת עֵינֵיהֶם, הֵם זֹכִים לְמַדְרָגָה נְשָׂגָבָה שְׂאֵינָם יְכוּלִים לְרְאוֹת בְּעֵינֵיהֶם הַקְּדוּשׁוֹת כָּלֵל אֶת כָּל הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, אֵלָּא הֵנָּה יְכוּלִים לְרְאוֹת בְּעֵינֵיהֶם רַק דְּבָרֵי קְדוּשָׁה וְטָהָרָה וְרַק פְּנִיָּהם שֶׁל אֲנָשִׁים צְדִיקִים, כְּמוֹ שֶׁמְסַפֵּר עַל צְדִיקִים רַבִּים שֶׁבְּסוּף יְמֵיהֶם הָיוּ רוֹאִים רַק דְּבָרִים שֶׁל קְדוּשָׁה לְגַדְל מַדְרָגָתָם.

מדוע משש הרבי את דרכו באפלה כשהגור היה דולק

כְּמוֹ שֶׁמְסַפֵּר (רמתיים צופים פ"א אות מז) עַל הַרְה"ק רַבֵּי נַחוּם מְטוֹשְׁרֵנוּבִיל זִיע"א בְּעַל ה"מְאֹר עֵינָיו", שֶׁפָּעַם אַחַת בְּלִיל שְׁבַת הַדְּלִיק גּוֹי אֶת הַגֵּר בְּבֵיתוֹ, וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְבֵיתוֹ מִשֵּׁשׁ אֶת דְּרָכּוֹ בַּחֲשֵׁךְ וּבְאֶפְלָה, עַד שֶׁנִּתְקַע רֹאשׁוֹ בַּקִּיר וְקָבַל מִכָּה תְּזַקָּה בְּרֹאשׁוֹ, וְכֹאֲשֶׁר שָׁאֵלוּ אוֹתוֹ בְּנֵי הַבַּיִת מַדּוּעַ אֵינּוּ רוֹאֶה, הָרִי יֵשׁ אוֹר גְּדוֹל בְּבֵיתוֹ, הָשִׁיב לָהֶם הַרְבֵּי: אוֹלֵי הַדְּלִיקוּ אֶת הַגֵּר בְּאֶסּוֹר, כִּי חַז"ל אָסְרוּ לְהַדְּלִיק אֶת הַגֵּר עַל יְדֵי גּוֹי (שבת קכב), וּמִשּׁוּם כֵּן אֵינּוּ רוֹאֶה כְּלוּם. וּבְרִירוֹ וּמִצְאוֹ שְׂאֵכָן נִקְבָּה הַגֵּר בְּלִיל שְׁבַת, וְהַגּוֹי הַדְּלִיקוֹ לֹא יְדִיעָתָם. וְנָה פְּאֵמּוֹר, כִּי עַל יְדֵי שֶׁקִּדְּשׁ הַרְבֵּי אֶת עֵינָיו, לֹא הָיָה בְּאֶפְשֵׁרוֹתוֹ לְרְאוֹת אֶת הָאוֹר שֶׁנִּדְלַק בְּאֶסּוֹר בְּשַׁבַּת קְדוּשָׁה.

ר"ת	יציאה	כניסה	
ירושלים	17:47	16:33	18:26
תל אביב	17:48	16:49	18:23
חיפה	17:46	16:40	18:23
באר שבע	17:49	16:52	18:26

הבן איש חי

שאלה: אחד שנאנס ולא התפלל מנחה בשבת והתפלל במוצאי שבת שתיים של חול ולא הבדיל בשתייהן דק"ל דיצא אך זה טעם קודם שהבדיל דהדין הוא שיחזור ויתפלל ונסתפקנו אם יחזור גם תפלת התשלוּמין דמאחר שנפסלה תפלת ערבית נמצא התשלוּמין קדמה לחובת השעה ולכן צריך לחזור גם התשלוּמין כדי שתהיה אחר תפלת חובת השעה או"ד דאין צריך לחזור ולהתפלל התשלוּמין מפני שבעת שהתפלל התשלוּמין לא היה עדיין שום פיסול בתפלת ערבית כי עדיין לא טעם והכוס לפניו ולכן אחר שטעם לא יחזור רק על תפלת ערבית כי זה החיוב נחדש בשבילה מכח הטעימה ואת"ל דאה"כ נבכהאי גוונא אין צריך לחזור התשלוּמין הנה יש ספק אחר והוא מי שהיה צריך להתפלל שתיים והתפלל הראשונה לשם חובת השעה כדרינה והשניה לשם תשלוּמין אך בתפלת החובה טעה ולא שאל מטר שצריך לחזור ולהתפלל תפלת החובה אם צריך לחזור ולהתפלל גם התשלוּמין או לאו דיש לצדד ולומר דיתחזור גם התשלוּמין יען מאחר דהראשונה של חובה טעה בה וכאילו אינה אם נאמר דעלתה לו תפלת התשלוּמין ולא יחזור נמצא זה התפלל תשלוּמין תחילה ולא אריך. יורנו המורה לצדקה ושכ"מ.

תשובה: [המשך משובע שעבר]

נמצא לפ"ו הספק הנו' בנידון השאלה בהיכא דלא

הבדיל בשתייהן דיצא וטעם קודם שהבדיל שבוה הפסיד תפלת החובה וצריך לחזור ולהתפלל הנה זה הנידון הוא דומה ממש לנידון הנו"ל היכא דהקטיר בעור שרם הפר קיים אלא שאח"כ קרה מקרה אחר שנשפך הדם של הפר דלפי סברת תלמוד דידן אף על גב דבשעה שהקטיר הוא הקטיר בכשרות כי היה דם הפר לפניו עכ"ז מאחר שנתחדש דבר אחר שמחמת זה הוצרך להביא פר אחר הנה יתייב ממילא להקטיר גם הקטורת מחדש ואף על גב דמעיקרא עביד לה בכשרות מ"מ כיון דעתה עיקר הדם הוא זה הדם של פר השני אם נסמוך על הקטרה הראשונה נמצא קדמה קטורת לשחיטת הפר וא"כ ה"ה הכא בנידון השאלה אף על גב דהתשלוּמין התפלל בכשרות כי עדיין לא נולד הפיסול בתפלת חובת שעה והרי הכוס לפניו עכ"ז מאחר שאח"כ נתחדש דבר שנתבטלה אותה תפלה של חובת שעה וצריך להתפלל מחדש אז ממילא גם התשלוּמין צריך להתפלל מחדש יען שאם תאמר אותה התשלוּמין עלתה נמצא אתה מקדים התשלוּמין לחובה וכל זה הוא לפי סברת תלמוד בבלי אבל להירושלמי אמרינן מאחר שהתשלוּמין התפלל בכשרות עלתה לו ואינו צריך לחזור ולהתפלל והנה ודאי לענין הלכה העיקר הוא כסברת תלמוד בבלי גם הגירסה שגרס מרן כ"מ ז"ל כדברי /בדברי/ הרמב"ם ז"ל היא עיקר וכן קיימו גדולי הפוסקים ז"ל לכן יש להורות שצריך לחזור ולהתפלל גם התשלוּמין אך על צד היותר טוב יתנה קודם שיתפלל אם הוא חייב בה מן הדין בשביל תשלוּמין תהיה חובת תשלוּמין ואם

אינו חייב מן הדין תהיה בתורת נדבה. מיהו בספק הב' הנו' בשאלה היכא שטעה בתפלת חובת שעה והרגיש בטעותו אחר שהתפלל התשלוּמין הנה ודאי י"ל גם לדעת הירושלמי נמי צריך להורות הכא דיתחזור ויתפלל שתיים חובת שעה והתשלוּמין דהרי אותה של חובת שעה היתה פסולה מתחילתה וכאילו לא התפלל אותה דמי ומעת שהתפלל התשלוּמין כבר היתה תפלת חובת שעה פסולה ואם נאמר דעלתה לו התשלוּמין שכבר התפלל נמצא הוא מקדים התשלוּמין לחובת שעה על כן בזה יש להורות שיחזור ויתפלל החובה והתשלוּמין גם לדעת הירושלמי. ואם תאמר א"כ מ"ש מר"ן ז"ל בש"ע במי שצריך להתפלל שתיים שיתפלל חובת שעה תחילה ואחריה התשלוּמין ואם הפך יתפלל עוד הפעם התשלוּמין בלבד ולפי האמור למה תועיל לו השניה לתפלת החובה הנה דע כי אין בזה הרהור דברים ופקפוק כלל והיינו דהתם פסלינן רק הראשונה דאמרינן כאילו אינה ולהכי שניה שהתפלל לחובה במקומה עומדת שלא היה בה פיסול כלל ועל מחשבתו שחשב בה לעשותה שניה לא קפדינן דמאחר דאמרינן על הראשונה כאילו אינה אז ממילא אין זו תפלת החובה שניה אלא היא ראשונה ולהכי סגי להתפלל התשלוּמין בלבד אחריה משא"כ בדם הפר דאנחנו פוסלים הפר הראשון ואומרים כאילו אינו ועושים עיקר את הפר הב' א"כ איך אנחנו סומכים על הקטורת שנעשית קודם שחיטתו של זה הפר הב' שהוא העיקר דאם נסמוך על זאת נמצא הקטורת נעשית קודם שחיטת הפר ולא אריך ולכן מוכרח לחפון ולהקטיר פעם שנית אחר הפר הזה השני וזה חילוק ברור ופשוט איך שיהיה שפיר נפשטו ב' הספקות הנו' בשאלה מכל האמור בעזה"י. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

{ שו"ת 'תורה לשמה' }

ספר חרדים

פרק סד [תשובה ג]

חומר העוון בבא על אשתו שלא בדרכה [המשך]

ויש קצת בני אדם טועין בעון זה כי לא ידעו שהוא אסור, ומהם מי שלא קדם יראת חטאי לתקמתו להיות מן החרדים על דברו יתברר, ולמדו מן הגמרא מה שהיה נראה לכאורה דאין בזה עון אשך חטא, מדג'רס"ג סוף פ'ק פ'ק שני דמסקת נדרים (כ, ב) דאשה אחת בזה לפני רבנו הקדוש ואמרה לו שלחן ערכתי לו והפכתי, ואחרת גם כן בזה לפני רב ואמרו דמתר הוא, ופרשו קצת מפרשים (רא"ש ד"ה ערכתי) דהפיקה זו הינו בעילה שלא פ'ד'רקה, והורו בזה התם לעצמם, ולא נתנו לב לי'ד לעמקה של הלכה ולהסתפל בדברי רבני ישראל מפרשי הגמרא, שפ'לם הקשו על סוגיא זו מאותה סוגיא דיקמות ב'פ'ק ארבעה אחין (לד, ב) שאמר שם ב'הדיא דער ואונן זה היה עון מיתתם ששמשו שלא פ'ד'רקה, ורמב"ם תרין דער ואונן פ'שמשו הוציאו ד'רע לבטלה בגופה של אשה, ומה שהתיר רבי ורב לבעל שלא פ'ד'רקה הינו בלא הוצאת זרע, אלא ב'על במקירות ולפ'ש מיד לבוא אליה פ'ד'רקה ואז יטילו זרע במקום הראוי לזרע. והרא"ש תרין שלא התירו רבי ורב רק פעם אחת באקראי פעם אחת ככל ימיו של אדם. והאנשים שהז'פ'רתי למעלה לקחו התם לעצמם נגד החכמים האלה שפ'רגילין בעילה שלא פ'ד'רקה, וגם מוציאין זרע במקום הטופת לבעלה הפ' הסוגיא של י'מות שאמרה ש'הם ח'יבים מיתה על בעילה זו לכלי עלמא בין לדברי הרא"ש בין לדברי רמב"ם, והרי ח'לקם של אלו האנשים ב'מדור שני של גיהנום הנקרא שחת והמ'מנה עליו טמא טמא יקרא.

ספר חסידים

סימן לה

המדבר ואינו חושש כי אם דבריו ואינו חושב בכוח כליות היודע דבריו ושבתו וקומו וכל צעדי יספור וכל דבריו לנכח השכינה והגבורה שנאמר 'היסתר איש במסתרים ואני לא אראנו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאם ה' האדם הוא אינו בדרך טובה כי משפט האדם החשוב כבוראו תמיד ולשוותו נגד פניו שנאמר (תהלים טז ח) שויתי ה' לנגדי תמיד וכל זמן שאדם יושב ודומם באיזה מקום שיהיה ומפנה לבו מכל מחשבות "לדברי הבאי אז יחשוב כבוראו ובקדושתו ובנפלאותיו וטובותיו אשר עושה בכל יום עמנו אבל בזמן שאדם הנבזה מחשב לדברים בטלים או לשמוע דברי הבאי אפילו אין ביעתו לדבר כלל מיד הוא פונה את לבו לבטלה מופסדת מכל וכל המחשבה הטובה אשר הוא לחשוב בקדושתו של בוראו וביראתו הטהורה ולהיות כמעלה הטהורה והטובה לעבוד את ה' מאהבה ולהיות חפץ במצותיו וזו היא העבודה הגדולה המשתמשים בה מלאכי שרת וכל צבא השמים שמספרים בקדושתו שנאמר קדוש קדוש קדוש ועל כן יש לזוהר שלא להרבות בדברים בטלים פן ישכח את הצור אשר הוא תמיד לנגד פניו כפקח אשר לפני העור הוא בהויתו ובכחו ובכל מקום והעור הוא העור שאינו רואה רק במחשבתו של הבאי ואינו את הצור ומתרחק מעמוד של אמת ומהיות ירא מפניו כי אינו מצוי בלבו מחמת קושית הלב שהוא עז וקשה ורחוק מאלהי ואינו מוצא במחשבתו רק דברי הבאי ולפיכך אינו מוצא במחשבתו האלהות רק בקושי ובחזקה כמו שלא יוכל העור להבין ולהאמין האדם אשר לפניו אם לא ימשמש בו או ישמע קולו כך לא יוכל האיש ללמוד ולקשור בלבו תמיד האלהים אם לא על פי עזיבת העון כי העונות מבדילות ומשכחות היראה ומשנים את הפנים וכן הוא אומר כי עונותיכם היו מבדילים ביניכם ובין אלהיכם:

חידושים לפרשה

וְהָיָה כִּי יִשְׁאַלְךָ בֶּןְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר מָה זֶה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מֵמִצְרַיִם מִבְּיַד עֲבָדָיו (יג, יד)
 הנה בפסוק זה כתוב "בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ", וכן בפסוק ג' דלעיל כתיב: "כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָה ה' אֶתְכֶם מִזֶּה". ויש לשאול: מהו חוזק היד שהיה צריך השי"ת להשתמש בו להוצאת ישראל ממצרים? וכי יקשה לו יתברך לעשות שום דבר, עד כדי כך שיצטרך ל"חזק" ידו? מהו חיוזק היד? ונ"ל בס"ד, שהכוונה למה שאמרו חז"ל, שהיה השטן מקטרג ואומר: מה נשתנו אלו מאלו? הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה. והיה הקב"ה משיב: אינו דומה עושה מרצונו לעושה מאונס. שהרי המצרים אנסו ישראל לעבוד ע"ז. ולמרות שמעיקר הדין לכאורה צריך למסור עצמו על קידוש השם ולא לעבוד עבודה זרה, ולכאורה צדק השטן! אלא שהדין הוא, שהעובד עבודה זרה מאנס - למרות שעבר עבירה, בכל אופן אינו נענש על עבירה זו (עיין ביד החזקה להרמב"ם בהלכות יסודי התורה). על כל פנים מצינו, שהיה קטרוג על ישראל בשמים. אמנם היה צריך הקב"ה להגביר מדת החסד, ולגאול את עם ישראל, למרות שאינם ראויים לכך. וזה מה שהיה קשה להשי"ת בגאולת מצרים: קטרוג השטן על פי מדת הדין. אלא שהקב"ה הגביר מדת החסד כדי לגאול את ישראל. עוד ידוע, שמדת החסד היא בימין, ומדת הגבורה (מדת הדין) היא בשמאל. עוד ידוע, שבתורה ובחז"ל שמאל הוא צפון, וימין הוא דרום. לרועמא: בפרשת לך לך על הפסוק "אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאלה" תרגם אונקלוס: "אם אֶתְּ לְצַפּוֹנָא, וְאַנְא לְדְרוֹמָא, וְאַם אֶתְּ לְדְרוֹמָא, וְאַנְא לְצַפּוֹנָא". וזהו שרמו בפסוקנו: המילים "בְּחֹזֶק יָד" הם בגי' סמא"ל, לרמו: הקב"ה הוצרך לחזק יד בגלל קטרוגיו של השטן. ומהו חיוזק היד? "יד" נוטריקון ימין דרום. כלומר: חיוזק מדת החסד, שהיא בימין, שהוא דרום.

וְהָיָה לָךְ לְאֹת עַל יַדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ כִּי בְיַד תִּזְקַק הוֹצֵאָה ה' מִמִּצְרַיִם (יג, ט)

פירש הרב ז"ל ב"פרח שושן" בסופו, שהם שני טעמים: של הראש - הוא בשביל "למען תהיה תורת ה' בפיך", כי התורה מבין האדם מן המוח. ושל יד - הטעם, "כי ביד חזקה" וכו'. ע"ש. ויובן על דרך שכתב רבנו חיד"א ז"ל ב"מדבר קדמות" (מערכת ת' אות ה') תפלין של יד מציל משפיות דמים, ושל ראש מציל מן גאווה. ע"ש. הרי דשל ראש מציל מגאווה, וידוע מ"ש ז"ל (פסחים דף סו ע"ב): כל המתגאה - חכמתו מסתלקת ממנו. ובוה יובן הפסוק: "ויהיה לך לאות" וכו', דצריך של ראש ושל יד. ואם תאמר: תינח של יד צריך בשביל "בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה'", אבל של ראש למה? לז"א: "למען תהיה תורת ה' בפיך", ולא תסתלק [ממך] מכח גאווה, כי תנצל מן הגאווה. גם בזה כיון לומר "תורת ה'", כי ע"י שינצל מן הגאווה, ויהיה עניו, אזי יהיה זוכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כמו שאמרו [עירובין דף יג ע"ב] גבי בית הלל. וזה שסמך "ולזכרון בין עיניך" - למען תהיה תורת ה' דייקא. ורוק.

{בן יהודע' על התורה לרבנו יוסף חיים זיע"א}

נצור לשונך מרע

הלכות רבילות | כלל ה סעיף ז

ואם כָּבֵד עָבַר וְקָבַל רְכִילוֹת, (ט) תְּקוּנוֹ, שְׂיִתְחַזֵּק לְהוֹצִיא הַדָּבָר מִלְּבוֹ שְׂלֵא לְהֶאֱמִינֵם. וְאַפְלוּ אִם קָשָׁה לוֹ הַדָּבָר לְחַשְׁב, שֶׁהַמְּסַפֵּר בְּדָה אֶת כָּל הַדְּבָרִים מִלְּבוֹ, יִחַשְׁב, אוֹלֵי הוֹסִיף הַמְּסַפֵּר, או גִּרַע אֵיזָה פֶּרֶט מִהַמְעֻשָׂה או אֵיזָה תְּבוֹת מִהַדְּבוּר, שְׁאָמַר פְּלוֹנִי עָלָיו, או אָמַר בְּגוֹן אַחַר, שְׂעַל דִּי זֶה נִשְׁתַּנָּה הַעֲנֵן מִשׁוֹב לְרַע, וְיִקָּבַל עַל עֲצָמוֹ עַל לְהַבֵּא, שְׂלֵא לְקָבַל עוֹד לְשׁוֹן הַרְע וְרְכִילוֹת עַל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, וְיִתְנַדֶּה עַל זֶה. וְכֵּן יִתְנַן הָאִסוּר שְׂעָבֵר, אִם לֹא סִפֵּר הַדָּבָר עַדִּין לְאַחֲרֵים.

(ט) תיקונו. מקורו עיין לעיל בחלק א' בכלל ו' בסיב ובכמח שם. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
 "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלפלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה ליוולדת ולתנווק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
 בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
 קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
 ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובוטארי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
 alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
 אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
 054-4785404 | 054-6091685

בצדקה תכוננו
 גמ"ח סיוע חינוכי וסיוע לנזקקים

חיוזק אמונה וביטחון

ברטה TV

[המשך משבוע שעבר]

מראיין: לא הייתה השמדה? היינריך הימלר לא היה אחראי להשמדתו של איש? **זונדל:** לא! **מראיין:** בנאומו לקציני האס-אס שלו בפולין ב- 4.10.1943 היינריך הימלר אמר (מוקלט בקלטת): "הגזע היהודי מושמד. חובתנו לעמנו היא להשמיד את העם הזה, שרצה להשמיד אותנו ונו יכולים לדבר על כך בחופשיות כאן, אך אל לנו לדבר על כך בפומבי. זה פרק מפואר שלא כתוב בהיסטוריה שלנו שלעולם גם לא יכתב." **זונדל:** תאמר לי מה המקור. **מראיין:** אתה טוען שזה זיוף? **זונדל:** אני רוצה לראות הוכחות, מספרי עמודים, מסמכים מקוריים... **מראיין:** אם נוכל להראות לך הוכחות, זה ישנה את דעתך? **זונדל:** כן, נכון. **קריין:** הצלחנו לספק את ההוכחות האלה רוברט וולף מהארכיון הלאומי בושינגטון נתן לנו העתקים של הקלטת והנוסח המקוריים של הנאום הזה, שעשו הנאצים עצמם, וכן הערות של הנאום בכתב ידו של היטלר. כשאמרנו זאת לזונדל הוא טען שהכל מזויף, כפי שהוא מתייחס לכל התייעוד של השואה. **מראיין:** מאידך, כל הסיפור כולו מבוסס על אגדות, ולא יעמדו במבחן המציאות. כעת זה שורד, אך בעוד 10, 20 שנה כשהניצולים שסבלו מזאת באופן פיזי יעזבו את העולם. **מראיין:** אך זה אינו מבוסס על גבי 'אגדות', הניצולים מעידים! **מראיין:** כל ראייה יכולה להיות מושמדת. זה משחק חביב של מכחישי השואה ואתה יודע את זה היטב. סוף הסרט. **הרב:** בעוד כמה דורות אפשר שהרבה בעולם יגידו את זה, כי כולם היו אשמים פחות או יותר באופן שווה, מתאים להם להגיד שלא היה אבל איך אנחנו נוכל להוכיח בעוד כמה דורות שאכן היה? יד ושם לא יועיל, תמונות לא יועילו כי אפשר היום אתה יודע לעשות הכל, מה כן? "יום השואה", שיש יום אחד שכל העם היהודי זוכר את הנושא של השואה, הדבר הזה לא ישכח מהעם הזה עוד אלפי שנים. יעמוד העולם ויכחיש לא יועיל, לנו אין יום אחד שאנחנו זוכרים את יציאת מצרים, לא רק פסח, כל יהודי בפתח ביתו, בכניסה יש מזוזה. זכר למה שפסח הקב"ה על בתי העברים בהוציא אותם מארץ מצרים, בקריאת שמע אנחנו מזכירים פעמיים ביום את יציאת מצרים, בתפילה אנחנו מזכירים יציאת מצרים, בברכת המזון מזכירים יציאת מצרים, בקידוש מזכירים יציאת מצרים, בתפילין ארבע פרשיות שמדברות על יציאת מצרים, איפה שלא הולך היהודי כל יום מס' פעמים יש לו זכרון ליציאת מצרים, שנהיינו לעם וקבלנו את התורה במעמד נשגב מהקב"ה, אין שום עם ולשון שיש להם זכרון למאורע אחד כזה בצורה כזאת.

ולא עוד, אלא כשמוציאים ספר תורה בשני וחמישי ושבת ומועד מגביהים אותו לפני הקהל, כולם מצביעים על הספר ואומרים "זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", זו בדיוק אותה תורה שקיבלנו בהר סיני, דבר כזה הרמטי אין בשום עם ולשון, אז ההוכחה שהתורה ניתנה במעמד הר סיני ע"י הקב"ה לעם היהודי היא הרמטית שאין הוכחה יותר טובה ממנה בעולם, הבנת, עיוני? וזה מחייב אותך, ואני מקווה ששרפתי לך את הקליפה, ועכשיו תבוא תשים יציאת ותחזור לירושלים ברינה. בבקשה, בוא, בכבוד, מגיע לו מחיאות כפיים.

הרב: כן, יש עוד שאלה? שאלה שתיים למה כולם לא עולים לא"י, ובכן צריך להבין שעליה לא"י היא אכן מצווה של ישוב א"י, אבל יש עוד שיקולים שצריכים לקחת בחשבון. מצוות ישוב א"י היא מצווה אחת ויש עוד מצוות רבות שחייב היהודי. אם המצווה הזאת שהוא עולה לארץ תגרע מהמצוות האחרות שלו בגלל הסביבה, שהוא לא יוכל לקיים תורה ומצוות בגלל לחץ חברתי ואוירה שיש ברחוב הישראלי כיום אז אין לו חיוב לעלות במצב כזה בשביל להפסיד מצוות אחרות או את חינוך ילדיו, לכן הוא יכול להשאר כאן עד שהוא יהיה בטוח שהוא יכול לקיים את התורה שם, דבר נוסף במצב הבטחוני כרגע צריך להמתין עד שיעבור זעם, ולחכות לעת טובה יותר למי שרוצה לעלות, כמוכן שאנחנו מעוררים כל יהודי שיעלה למקום שהקב"ה חפץ בו, אבל מה שאנחנו אומרים "לשנה הבאה לירושלים הבנויה" זה ירושלים הבנויה כבר עם בית מקדש, הבנת עיוני?

שואלת: כבוד הרב תמיד חשבתי איך יכול להיות בשותפות של יששכר וזבולון, שמישהו שלמד תורה שהוא שומר תורה ומצוות שהשכר שלו הוא שווה לשכר של מישהו שלא שומר תורה ומצוות אבל הוא תומך תורה ונתן כסף ועזר לאנשים שלומדים תורה. **הרב:** למה זה שווה? משום שהוא מעמיד אותך, הוא מקיים אותך והוא הגורם שהתורה שלו בעצם תתקיים, גדול המעשה יותר מן העושה מי שגורם לאחרים לעשות גדול ממי שעושה בעצמו אז ודאי ששווה בצל החכמה, בצל הכסף זוכים בשווה.

ולא עוד, אלא כשמוציאים ספר תורה בשני וחמישי ושבת ומועד מגביהים אותו לפני הקהל, כולם מצביעים על הספר ואומרים "זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", זו בדיוק אותה תורה שקיבלנו בהר סיני, דבר כזה הרמטי אין בשום עם ולשון, אז ההוכחה שהתורה ניתנה במעמד הר סיני ע"י הקב"ה לעם היהודי היא הרמטית שאין הוכחה יותר טובה ממנה בעולם, הבנת, עיוני? וזה מחייב אותך, ואני מקווה ששרפתי לך את הקליפה, ועכשיו תבוא תשים יציאת ותחזור לירושלים ברינה. בבקשה, בוא, בכבוד, מגיע לו מחיאות כפיים.

הרב: כן, יש עוד שאלה? שאלה שתיים למה כולם לא עולים לא"י, ובכן צריך להבין שעליה לא"י היא אכן מצווה של ישוב א"י, אבל יש עוד שיקולים שצריכים לקחת בחשבון. מצוות ישוב א"י היא מצווה אחת ויש עוד מצוות רבות שחייב היהודי. אם המצווה הזאת שהוא עולה לארץ תגרע מהמצוות האחרות שלו בגלל הסביבה, שהוא לא יוכל לקיים תורה ומצוות בגלל לחץ חברתי ואוירה שיש ברחוב הישראלי כיום אז אין לו חיוב לעלות במצב כזה בשביל להפסיד מצוות אחרות או את חינוך ילדיו, לכן הוא יכול להשאר כאן עד שהוא יהיה בטוח שהוא יכול לקיים את התורה שם, דבר נוסף במצב הבטחוני כרגע צריך להמתין עד שיעבור זעם, ולחכות לעת טובה יותר למי שרוצה לעלות, כמוכן שאנחנו מעוררים כל יהודי שיעלה למקום שהקב"ה חפץ בו, אבל מה שאנחנו אומרים "לשנה הבאה לירושלים הבנויה" זה ירושלים הבנויה כבר עם בית מקדש, הבנת עיוני?

שואלת: כבוד הרב תמיד חשבתי איך יכול להיות בשותפות של יששכר וזבולון, שמישהו שלמד תורה שהוא שומר תורה ומצוות שהשכר שלו הוא שווה לשכר של מישהו שלא שומר תורה ומצוות אבל הוא תומך תורה ונתן כסף ועזר לאנשים שלומדים תורה. **הרב:** למה זה שווה? משום שהוא מעמיד אותך, הוא מקיים אותך והוא הגורם שהתורה שלו בעצם תתקיים, גדול המעשה יותר מן העושה מי שגורם לאחרים לעשות גדול ממי שעושה בעצמו אז ודאי ששווה בצל החכמה, בצל הכסף זוכים בשווה.

שואלת: הלו, כבוד הרב אתה בנאום שלך השמעת את מונסי אני רוצה לומר לך שיש הרבה חסד והרבה אנשי חסד במונסי. **הרב:** אני יודע. **שואלת:** דבר שני, **הרב:** אבל לא השמעת למה את אומרת שהשמעת? **שואלת:** זאת הייתה השמעה לפי דעתך, דבר שני. **הרב:** לא לא לעבור לדבר שני כי אני עוד בדבר הראשון **שואלת:** אתה אמרת אין אף אחד שכתב צ'ק אחד במונסי **הרב:** בדיוק, זה אמרתי ואני חוזר, זה לא השמעה זו עובדה כואבת לי ומלווה אותי כבר עשרים שנה, אם את היית עניה ודופקת על הדלתות ומבקשת שיצילו את הילדים שלך ולא נתנו, לא תשכחי את

המקום הזה, נכון? וזה לא השמעה. **שואלת:** יש אנשים שלי... **הרב:** אמנם לא באתי בשביל הילדים שלי, אלא בשביל הילדים של כולם ולא נתנו. **שואלת:** כל אחד תורם למה שהוא חושב שזה נכון בשבילו, אתה רואה את זה, יש סדר עדיפויות לכל אחד. **הרב:** נכון, זה מה שאמרתי שהם לא ראו סדר עדיפויות נכון. **שואלת:** אני רוצה שתדע שיש הרבה חסד במונסי. **הרב:** אני מסכים ואני יודע ואמרתי שמכל העולם באים לאמריקה לקחת כסף, איך אמריקה לא דואגת לילדים שלה? שמעת את זה גם בחלק הראשון? **שואלת:** שמעתי את זה. **הרב:** זאת אומרת אני מודה שבאמריקה יש הרבה חסד. **שואלת:** ההערה השניה שלי, אני באתי היום לשמוע את דברי הרוחניות, להתעלות, ולעומת זה אני שומע מאדם שמלא תורה מילים כמו "כרטה בטטה", אותי לא מעניין מה חושב חיים יבין עליך, אני באתי לשמוע דבר יותר מעניין ממילים כאלה. **הרב:** הבנתי, אבל מה לעשות שיש אחרים שרוצים לשמוע גם דברים כמו כרטה ולא בטטה? יש ויש, הציבור תמיד מגוון כן, רגע, בין הגברים עכשיו, בסוף הוא מרים את היד כבר הרבה זמן. תן לו. **שואל:** כבוד הרב שליט"א. אני מגיד בשיבה ורציתי לשאול את הרב, יש לי ילד שזקוק לרפואה שלמה גדולה, מה אני יכול לעשות שיזכה לרפואה? **הרב:** בן כמה הוא? **שואל:** 4 שנים. **הרב:** בן 4 שנים? זה הבן של כבודו? **שואל:** כן. **הרב:** כבודו יהיה מוכן ללמוד 18 משניות בכל יום לטובת כלל עם ישראל? **שואל:** כן. **הרב:** משניות, לא פרקים. **השואל:** כן. **הרב:** מה שמו? **שואל:** יוסף יצחק בן אסתר רבקה. **הרב:** יוסף יצחק בן אסתר רבקה ה' ירפא אותו ברפואה שלמה מהרה בתוך שאר חולי עמו ישראל, אמן! **הקהל:** אמן! **הרב:** בשורות טובות.

[המשך בשבוע הבא...]

מתוך הרצאתו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א
במונסי, ארה"ב
בתאריך 11.6.2002
לשמיעת שיעורים והרצאות
חייגו
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלווה בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה שרון
רינה בת איבון

לרפואה שלמה מהרה
אלישע בן שרה
תמר בת שלמה
יסמין בת אביגיל